

Vnitřní informace

Šetření Evropské komise s ČEZ bude ukončeno dohodou o narovnání

Energetická společnost ČEZ se rozhodla pro rychlé ukončení šetření vedeného s Evropskou komisí od roku 2009, a to formou tzv. narovnání (anglicky settlement). V rámci narovnání se ČEZ zavázal prodat jednu ze svých uhelných elektráren. Společnost si může sama zvolit, zda prodá elektrárnu Počerady, Chvaletice, Tisovou spolu s Mělníkem 3 nebo Dětmárovice. S výjimkou elektrárny Počerady (1000 MW) se jedná o uhelné zdroje o instalovaném výkonu zhruba 800 MW. Odprodej elektrárny je v souladu se strategií společnosti ČEZ provozovat v budoucnu pouze omezený počet modernizovaných uhelných elektráren.

Ukončení řízení dohodou je v oblasti evropského soutěžního práva běžnou praxí. Komise v takovém případě přijme závazky nabídnuté vyšetřovaným subjektem a ukončí celé řízení, aniž by dále zkoumala a stanovila, zda se společnost něčeho protiprávního skutečně dopustila. Narovnání z pohledu Komise vede k dostatečnému posílení konkurence na trhu tak, že není třeba v šetření dále pokračovat.

Všechna řízení v oblasti soutěžního práva zahájená Komisí za posledních 10 let, která se týkala energetických společností (jako např. RWE, E.ON, Gaz de France nebo ENI), byla dříve či později ukončena touto formou. Narovnání neznamená, že by společnosti porušily soutěžní právo. Společnosti obvykle volí toto řešení, pokud závazky, které Komise akceptuje jako dostatečné, nejsou v rozporu s dlouhodobou strategií firmy, nevedou k poškození jejich ekonomických zájmů a při tom zabrání dalšímu nákladnému procesu, který by se mohl táhnout ještě roky.

Touto dohodou definitivně končí šetření Evropské komise, které začalo prohlídkou kanceláří společnosti ČEZ v roce 2009 a pokračovalo zproštěním od většiny podezření v roce 2011.

Vývoj šetření

Komise provedla ve společnosti ČEZ, a.s. a její dceřiné společnosti Severočeské doly, a.s., v listopadu 2009 neohlášenou kontrolu. V tehdejší vyjádření Komise uvedla, že domnělé protisoutěžní jednání mohlo mít za cíl vyloučit současné nebo potenciální konkurenty z velkoobchodního trhu s elektřinou a zvýšit ceny na velkoobchodním trhu s elektřinou v ČR.

ČEZ předložením řady důkazů vyvrátil všechna zásadní nařčení ze strany Komise.

Komise se poté rozhodla dále šetřit v rámci řízení, které zahájila v červenci 2011, pouze podezření na údajnou blokadu přenosové kapacity v uzlu Výškov projektem výstavby paroplynové elektrárny Počerady, kvůli které prý neměl nedostat požadovanou kapacitu projekt výstavby uhelné elektrárny společnosti Mostecká uhelná. Podezření je z pohledu ČEZ neopodstatněné, neboť při rezervaci kapacit postupoval vždy v souladu s platnými právními předpisy a uvedený projekt byl řádně schválen jako ekonomicky výhodný a strategicky významný a dnes elektrárna je již krátce před dokončením.

Podmínky narovnání a další postup společnosti ČEZ

Podmínky narovnání uspokojují obě strany. Prodej některých elektráren je v souladu se strategií ČEZ provozovat v budoucnu pouze modernizované uhelné elektrárny a současně jde z pohledu Evropské komise o žádoucí zvýšení konkurence na trhu.

ČEZ může splnit podmínky narovnání například tím, že dokončí již nastartovaný projekt prodeje elektráren Počerady nebo Chvaletice, kde nyní probíhají předinvestiční prověrky možných

investorů. Obdobný proces zkoumání nabídek možných investorů bude zahájen i u dalších zdrojů – Tisová a Mělník 3 nebo Dětmorovice.

ČEZ bude dohodou o narovnání zavázán prodat pouze jeden ze jmenovaných zdrojů. To však nevylučuje, že by z obchodních a strategických důvodů nakonec nemohl přijmout nabídky na prodej více zdrojů, pokud budou zajímavé. ČEZ očekává, že mu prodej přinese zhodnocení větší, než kdyby příslušný zdroj dále provozoval ve svém portfoliu. Zároveň bude možné uvolněné kapitálové zdroje směřovat do nových strategických priorit ČEZ, jako je rozvoj jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů.

V dříve přijaté strategii rozvoje svého portfolia výrobních zdrojů se totiž ČEZ rozhodl podstatně investovat v ČR pouze do rekonstrukce pánevních elektráren, pro které má ČEZ zajištěné uhlí z vlastních zdrojů a tedy bez rizika komerčních sporů o dodávky uhlí. Jedná se o elektrárny v Ledvicích, Tušimicích a Prunéřově, do kterých ČEZ investuje tak, aby splnily veškeré ekologické normy (aby se podstatně zvýšila jejich účinnost a snížily emise CO₂ v porovnání s dnešním stavem) a aby byly schopné provozu další desítky let.

Zbylé uhelné elektrárny ČEZ provozuje v souladu se všemi legislativními normami, ale neplánuje do nich investovat srovnatelně velké prostředky, které by přinesly zásadní změny jejich technologických parametrů nebo životnosti. Tyto zdroje plánoval ČEZ postupně utlumovat v závislosti na dostupnosti uhlí, na velikosti investic nutných pro splnění budoucích emisních omezení, na aktuální tržní situaci a na alternativních možnostech zajistit dodávku tepla tam, kde jsou elektrárny ČEZ napojené na systémy CZT. Elektrárny z této skupiny mají v portfoliu ČEZ z uvedených důvodů omezenou strategickou hodnotu. Pro ostatní účastníky trhu ale tyto zdroje mohou mít mnohem větší význam – jedná se totiž o řádně udržovaná zařízení, která jsou zpravidla schopná provozu dalších 10-15 let a která jsou v atraktivních lokalitách s veškerou infrastrukturou potřebnou pro provozování elektrárny na uhlí, případně i jiné palivo (plyn, biomasa). Jedná se tak o aktiva, která umožní účastníkům trhu okamžitě (tj. bez časově náročného procesu plánování, schvalování a výstavby nutné pro nový zdroj) získat pozici ve výrobě elektřiny a zároveň poskytují různé možnosti, jak dané lokality rozvíjet v budoucnosti.